

Lwowska Naukowa Biblioteka im. W. Stefanyka NAN Ukrainy. Oddział Rękopisów.
Zespół (fond) 91
Archiwum Radziwińskich

94. Korespondencja księży Reformatów w Dederkałach z XIX w.

STRONY NIEZAPISANE NIE ZOSTAŁY ZDIGITALIZOWANE

ЛЬВІВСЬКА НАУКОВА БІБЛІОТЕКА
ІМ. В. СТЕФАНИКА АН УРСР
ВІДДІЛ РУКОПИСІВ

Фонд 91

ОПИС

Од. зб. 94/І-4 2010

Радз 94
1-4

1
Реформаці в Дедеркалах.

Мемуары різних осіб за
1822-1856 і 1886 рр. Нотатки,
мемори промов тощо. В т. ч. бе-
шенка з судового акту (закри за
1804 р) у справі Демієв

XIX ст
Мушровиці
Дедеркал
м-нон

85 арк (32)

Trano wny dnye Januarey Dobro dney!

Lid Pauli Pomer Osttopow nadesta
 my dapiro dnia 17. Februa Pbiore
 eego Odchatem na tych miast do
 powiadam na niye, i zachowanad
 bratego wiscislanca Poma, podrieka
 wania za pamie i zadowolenie
 stowa, teraz do interesu przystepu
 u; douwre ze mmi zalen
 do Reformatow mi huki teraz
 niht, z tego konwentu mmi
 mi lya, aptablow mi nawet
 mi przystali, mi uim za lo tust
 chya zto zem Gwardzawurke
 ma wiad in diez Januarey niyo
 ni ni nly dnye z towisier me pro
 wdroci niye

ze go wspaniałymy i. Men went na
zmy drabowalegry, — dze Gwardy
an mi ucy zemy wly mety i. mi
mound ty ho ze tak wy padat kenci
ozini zmy drobi kely pmeniac na
mine miszka mi, — od tyd mi wlos
miszeraeb ucy mi kysten —
my zozu dze lu zdrowi z laly fami
lic dazy tamy Panu naysersy
Eulion aly nas zawore wchad
prose Bo my lu bu wspany koda
my — — — — —
ty mowu od buzac listy ja
kady pisat pewni do Panu
ten zas list w tytu miast, tym
samym przystupen do Ost topu
wa przystupno aly pewni ryl
Dorid i. ja alym mi dicit koredy

ad resouae man naponte miuwarayje
 nani — Bgec Crow Lawse i weol
 swypliny zderca li' laticyo zure idro
 naypa wdriwoy Mofe Panu dohrodzi
 puzicil istuzi Mrobbowfle

17. Febru 1827

zhowalowie

Lotya rozegraniu Agirow whijewre
 w huntalita ch miueygratus Agirow
 Zature Bardro same Boguere Swrote
 mygrali — Do uore idnaki lto
 re Homera Mygrywaty —
 n. 604, 333, 364, 638, 637, 292
 122, 177, 389 —

Jasnie Wielmożny Panie
Dobrodzieju!

Dwóch tylko księży zostało się w Dederkatschu do odprawienia
Nabożeństwa dla Parafian... Już umawiałem się z księ-
dzem Januarem będąc w Jampolu, aby był na świętą
u JM^{W.} Świętwa, do czego ksiądz January sięknie
się, i powiadział że powidzie kiedy komi pod niego przy-
szła... Księżki JM^{W.} Pan przysła do Jampola i wczynie
księdra Januarego, ktosen przy użyczeniu następują-
cy powiększył umia w nabożnych wczynieciach.
Ja przysłanie mi zbora bardzo dziekuje - Zostaję na
zawsze z wysokim upoważnieniem

Jasnie Wielmożnego Pana Dobrodzieja
najniższy Sługa -
A. Nepomucen Reformat -

Dnia 24. Stro
1827. Roku
z Dederkad...

Jasnie Wielmożnemu Iny Panu
Jetowickiemu
Marzałkowi ~~III~~ Premie
Jurymu Panu Dobrodziejowi

w Kotoskim -

Przewilebny Jw Procyj Allosi Siga Sektone

Dobrodzieja

Szeregowej skanone Inyuanio W W
Dobrych osmielam seruu mo party
do tusti fge pod niygnou Sadeu
gwadzienu o pozyceniu mi wyz
enuceny partyny fge isdom Staly
Kuzeno mi arjwue partyny do
trywanisic partyne przyroenu
Kubla niu wozym do Sime Jozua au
intenciu slabeo o przyroenu ediorow
zeuli wize arys kusis se tustie dlanid
bie w porwolciu partyny do party
orem osobny dokumenty nu wize
oney. Wpudniand lepanowu minisay
inuuin uenuid

W W Sime Dobrych
Najmitym Staje
J. Mlecek nowski

1725. Jan 0 30 am
Jalunary

muwian

~~1111~~
Inwielbromu w
Ziemi Januarius
Lektorowi z Defini
Renwanta Diderkula
Zobrodecze
w Diderkulu

Nawyprzewielebniyszego w Bogu
Hegom Sigismundowi Samarskiemu
Synowi Starostki
Swardiansowi Konwentu Deder-
kalskiego M.W. Oo. Reformator
Dobrodziejowi
w Dederkalsku

D. 8. maja 1832. r. Włocławek

Wielmożny Mosci Dobrodzieciu.

Miarsam bowa Dobrodzieciu sporządzenie
Księga sejmowa swięta, powas powstania bo
wstępnym pryncypium Jęz i imiodunawie prędko swięty
Księgi z przetubnym znaczeniem

Włocławek Dobrodzieciu
najmniejszym Stręga
H. Głowacki

Wilmersmann, Jm, Kiedra, Jann...

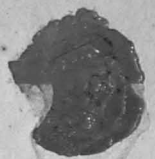
Syndikus

Erwirden Herrn Konventu, Siedel...

W. O. Kieffer...

Lebendiger

in Siedel...

Wielebny Mił Siejcie Szanowni Dobrodzieciu!

Już dawno było moim obowiązkiem zrobić jaką ofiarę klasztorowi Dederkalskiemu. Nim się kiedy na coś lepszego zdobyję, posyłam tymczasem te kilka rubli, które W. M. Pan Dobrodziecy chciej łaskawie przyjąć.

Świąta nadchodzi. Udać się z najmniejszymi proszę do W. M. Pana Dobrodziecia o świąta na te dni do naszej publicznej kaplicy, w której zawsze niemata liczba nieomylnie się zbiera. Ufam że W. M. Pan Dobrodziecy uśledzą tej prośbie nie odmówią bo mają teraz dosyć świąt, a z drugiej strony jako kapitan gorliwy i ochotnik powiększyć chwale Bożej i użyżeniem nam duchownej pomocy mieć prawdziwą pomoc Bogiem zastępcę. Jeśli by zaś [broni Bożej] odmówienie dla jakiegokolwiek przyczyny nastąpiło, popieczętybym karaw osobście do Dederkat, i choćby mnie wrocy się ogórkami wypędzali, pótybym z klasztoru nie ustąpił póki bym u W. M. Pana Dobrodziecia świąta nie wyprosił. Nie narzeczaj się więc W. M. Pan Dobrodziecy na taką cackucyję i bądź łaskaw od razu odpowiedzieć. — Konie i sanki przed miągiłą przyjąć, bo drżniejszą podwoda nie byłoby wygodnie się dojechać. — Pety nadziei pomyślnego skutku prośby mojej, wyznać się z uszanowaniem

W. M. Panu Dobrodzieciu
najmniejszym służąc
Węglowski

Jeśli by na wyjazd świąta potrzebny był paszport Dykhański, i o ten bym się postarał.

D. 17 Grudnia, 1832r.
Musurowie.

Posyłać się zbiorze jest takie: pszenicy
konie jeden, ryta korey dwa, izozmienia ko-
nei jeden.

Proszę obrotu

Lexeli Wmédigda Powinnyat iest w Klastorze, niech
przyjmie w tem miejscu wyraz uszanowania, i niech so-
bie pozwole przypomnieć że dał mi słowo odwiedzenia
nas, gdy widział się ze mną w Węziogrodku. Termin tego
odwiedzenia dawno już minął, od słowa jednak nie
uważałam i prosię aby kiedykolwiek odwiedził stąpych
przyjaciół. —

Wielbnemu Imiędicku
Januaremu
Smardyanowi klasztoru Dederkalskiego
O. Reformators Dobrodziom

Pod niebytności, w Dederkatach,
raery odpięctowai w 92 Pro-
winuyat, lub ten następcia H. Smardyan, i dech
rezolucyaf.

Smardyan
Januaremu

44

Przewielebny chęci N. S. Gwardyana
Dobrodzieju

Do prozby N. powincyałowi prozda-
ncy, kulażczom prozbe do S. S. W. S. W.
Dobrodzieju a prozwolecia N. S. S. S. S.
Kapelanu do kupyicy S. S. S. S. S.
dawnych S. S. S. S. S. S. S. S. S.
wymagowania do klasztoru S. S. S. S. S.
stosownie do umowy, z kura S. S. S.
wodzić S. S. S. S. S. S. S. S. S.
Dac S. S. S. S. S. S. S. S. S. S.
dogodności z przynies wyrozy S. S. S.
wama w. S. S. S. S. S. S. S. S. S.

25. janu 1833 R.
Chortki

W. S. S. S. S. S. S. S. S. S.
A. Kochanowski.

przewielebnemu

Szydtowskiemu

Guwardyjanowi OO Refor-

matowi Dobrodziejowi

w Dederkindsdy

Szczerze Cię Gwarantuję

Dobrościę!

Nad wszystkie inne korzyści, jakie
 odniostem, przebywając w tych stro-
 nach, pierwszeństwo mała, w mo-
 jemu miastu Jego przysięga, oboję-
 tnie poznał i z Nim przyjął sprawę,
 która jako na szwedzkim kamieniu
 a nie zaś na Opole ufundowana,
 nie powinna podlegać mojemu
 niwładnemu, ulubskiemu, w do-
 moim może Panie być spokoj-
 nym, bo wiem o przyjaźni prawdzi-
 wa anality, z Jego strony bynaj-
 mniej nie powstrzymam, bo po-
 znaniem

znatum go dobrze. Možno boleje
iż przynaglony moim wyjątkiem mi
możtem go ustnie pozegnać, i do
pełnam łowy, a zaraz do księgo
probie nagnocniemy się, byś nie za-
pominał o tym, który mi się
już w jego, którego księgo. Byś
saxany, nie odmawiaj mi mego
towarzystwa, w sąsiednie, niemi
strony, inaczey caki me aycie
bede na niego ptakat, gdyż bez
posrednictwa Deoego tak mi
jest niepodobnym byleż usze-
wym, jak niepodobnym jest prze-
ciwko wody płynąć. Ojciec uważa
dobrze, co za obowiązek matorwidia
map nad kmi, które wzajemnie
wobu sprzyjają, cierpia bez koma

swoi rownie Alwage, jaka u w
 Nubie Saggoda ciska, za tak chaci
 leony uszynek cierpiacym wymiar
 sonym Przykonany o Jego wy
 niatomyslonym uron, niezawadna
 robie wbel otuche, in, ile mozno u
 bedziup u starai napomyjad
 przyspuszyp, stowome do przy
 stowia, ktoraw wstaje, temu Pan
 Bog daje. Jaki bedziup wkratu
 jehai to jak przez gabryelowe
 gdyz ja tutaj zabawie, jakis sat,
 inusley gdy u uplanij, w pewny u
 miysien albo dobizne do Niego, albo
 jiwome dam Ma wiedzi.

Wlodkim oczekiwaniem iz niezawis
 de u w mem kantarim oczekujac
 Jego odpowiedzi zota je z wiadnym

19 - liernu Upanowanum Cyen
 83 Rokus. Dobrodzieju Thigo
 wudziupie

z Duryj przedremnie Cyen Upanowanum
 takla, bytem na przegnanim o Bufalim pro
 ne mi dai wiedzi, ueli map wiadomoti

Wilmerszy

Mosci

Dabruckein

Muz nay zycie ukencyt moze o memento i posy-
 tam pphenicy korey dwa i zeta korey dwa
 tymczasowic i moze mupara Dabruckei
 na posydzaincy ja biczcie s tenmi na
 Czwartek przydal na noc dwóch kiczey
 dla wdania podlegi Chiesiariskiej rozkley
 nam kordewu. Poutarom moze przy
 ztoreriu uphonowania s kterym cistem

Mupona Dabrucki

raynife stuzg

1833. J. 6 Juliu

Bisaweczka.

J. Cecenowska

Wiedeń dnia 10. Listopada 1848.
Wzajemnie szanowni panowie
Wiedeńskie Towarzystwo
Wiedeńskie Towarzystwo
Wiedeńskie Towarzystwo

Przebieg jest ciężki i niebezpieczny
na narkozach karawanu
to proszę przystać z Kizkami

1874
20
Nielozna Pani

Dobrodziko!

Pisano od MW Pani Dobrodziki ode-
bratem. w Międzybrosi N. Gwardyana
w którym ucykrytady ludanie uwol-
ni mia od postu; jako MW Pani two Do-
brodzieystwo. jako i Jch. Familij, sam.
Dziewulowai tego mi uziem apraytem,
mi ma otom mi do tego od Jw. Pastera
na eukich dusadał powozna byci dy-
spensar, ktorzyby dydali. Pajt takowy
muwion byci dawps zachowany od-
wofayszkiis bez wyiatku chibaley byt.
matotetnym lub chorym, albo ter wri-
kiem bawera, obciagonymi - ale olacpb.
drowych - i Miistanyok, i uduo daie sie
dyspensar - dscpb. Czym onwie myai
wymaie Bogu Luqruchy, i uduo nie
postem. Jajmuzna, i muuhtwa? i
uudu tego mi do postu mi, i akur doato
ga bydui nape przed Bogiem? a powie
dnie serwek, de wtepk Muiscageliny
ciaras powinnimny sie Hwai oto abys
my

Boga Błagali: żeby raczył Onm łowca
niej nad Nam: i odwrócił Karę nakti-
roy diej w przyszoy użalamy - Serj podob-
no iaku mu sturamy, tak ter nam i
ntai - Mi onaj teraz Domu prawie ud-
nyo. Wtoreby Łachowad prawa Swoy
Gradoh, Dawniuy poscili, i byli dżowu,
adris' i Mi poscra, i Bocy dżowu i u-
muie i w przyszłego Amoujora - Sto-
wem. de Płupna i bieramy Karę -
Prezmasam de daj Fakowe przystogi
nie wychodze w Płose. i potrzeby, ale
do Czynie iako Kapitan dżowu Jon dżo-
wionia, i wfulkiego dobra, moze mi tego
nie porytaci de dte - A jak tytu. K. G.
powróci natychmiast mu dżowu i dte
nuwne. prawolenie dte. Wł. Sanftwa
maple przez Szumbert. Keidy dżowu
bzdni i i i i i - Wnie dte polca w sly.
Jey Lafhawy on w slydow, i pamieci
Lortais - A Mayuy sly. etc.
15. Mar.
1834 Wł.
De dte

Day Prepodobnyy Bogu Mli.

Dobrodruzu

Dopetniasze more uhenoroama more
Np w Bogu Mli panu Dobro drcioni
y Catenu z hromadreniu zainozac
prozbe more abyscie tashawie przg
ietu mate me przytugie zytia
Kodcy kee Np b prznyly Kodcy kee
Np b owia Kodcy kee Np b to
lo zmy noznosci polcaiqc kysid
swietym modlitwam nam choro
zostawia Dayprewidelbneypregg
w Bogu Mli pana Dobro dzieia

Dz 22 stycznia
R 1835
Kopadun ga
Daynizq Stugo
Kp Wsynobowo

Najprzewielebniejszemu

M. Bogu Tru Xystru

Jezuu ademie
gwadyjanowi Nigamentu
Pedeo hal Hugo
Lebo dzivene
w dedo hatach

Найпреуделивнейши въ Богу Милосердному
Добродетели

Опытнѣе мое утѣшаніе въ Богу
Въ Милосердному Добродетели мамочкѣ
Въ зѣ мое похвало о похвалѣ ми
Крестъ ~~и~~ Крестъ на удѣлѣ

Святѣишаго и мѣстнаго пана и пана
ми дане прирѣченіе въ днѣ 23 марта
гдѣ бытамъ въ дѣдѣхъ пресъ въ
въ Богу

Въ Милосердному Добродетели охотнѣ
бытнѣишаго Крестъ Крестъ Крестъ
ханованіемъ Найпреуделивнейшаго

О 24 вѣтнѣишаго въ Богу въ Милосердному Добро
дѣлю Найпреуделивнейшаго

1835

Въ Бундѣ

Нападѣ

Pa / prezules my samu
N Boqu Ma Xedru Tenestom
Gwadehy: ahewi: Nlaszto
okles faldjugo Nlaszto

Wobodricow
Wobodricow

26

D. 10. Sierpnia 1835 r. Kawaliki-
w Biskupiei Tarnobrodzkiej.

Wielmożny Mój Dobrodziej!

Piszę do Waszemu Dobrodziej-
stwu, którego zmiłom i szanownemu -
albowiem mi ja już dwa lata
jak. Sta oddawnych Jakszów. niemiatem
zorganizacji przyczyniając do
kna naprzeciw Ludwika i Biskupie
stwierdziłem - czyli więc do tego
Putejzemu. którego miatem
pamięć znowu czyli Jemu
dawniej, to przyle

— Mała Lona mój. Jan Franciszek
Skiprowski. mieszkający w Kawali-
kach. dni dwa jak. Czei
godnie żyje zdrowo. pochowa
nie gdzie jest biskup
Parafiatny - Exportacja
gdzie nie wstąpi. a
pogrzeb. we środę dnia 14. Prze.
pamięć więc —

1°. o wydanie z Biskupstwa podług
obrotu wypracowania - za
wydanie opłaty -

2°. o pozwolenie i wydanie
prow. wypracowania. Biskupstwa
Pogrzebowych ubiorów.
jakto. dla stuzżnych 6^{ci}.
Stajęzów biskupskich - 6^{ci}
kap. na terenie
y. Willuizy Catusi -

3°. o wydanie w przedmiocie
adaptacji dwóch stuzżnych.
tak aby na ubor
howa Exportacja, staneli
na miarę - Sta co jeśli od
wyprawy na Sankta
proszanie - to przynajmniej
Wassan do biskupstwa
na drodze Prze -
Jeżeli by -
Zac niemyślano to
prow. powracających
stuzżnych wypracowania
gdzie

— mienimy Pomyśle pod pmiarz kiziy eduy w Pan do ky Dai ulapto.
24. a zato uszyji je Jepre nuzgreda - w ofiane zhojowey -
Oto iif wryetku wemu zame je, me, profle - pumy byde z ka odno-
wiony, nie zifraie pester wysokijz upanuwaiuew
Wuydane,

Debrudijw
kuznijezy Thuzw

Hilary Kamienicki -

Trakt z Rederheit do Zawalijek iif tati - Panlowce kersany
Awratynskie Manacryp - Porochowien - Zawaliki -

— Jepre to prozba jak kiziy jedui byde miuk rane, a lobeu
wryze" chie dalmatykh Zato bryzch -

Wielmożny Mosci Dobrodziej!

Wiadomości sporządzone Odytorem, do Urzędu Dekanalnego; z późnionem
uprawdnie, lecz to nie amoy winy - ponieważ nie byłem w klasztorze
nie jak Russorya nadeszła, i to w dniu 23. terazniejszego Miesiąca
sięca. ~~Augusta~~ a ja zwróciłem do klasztoru ~~skromny~~ ^{na którym byłem} ~~skromny~~
narzeczony ~~identyczny~~ N. J. Kiegardowskiemu Duchanem P. Lastawskiego - dnia 29.
Przebieg natychmiast zabrudem się do napisania omyd - i takowe
Wiadomości ~~takowe~~ Odytorem, iestem z wysokim szacunkiem
i upoważnieniem ^{od} Wielmożnego A. Duchana i Kanonika Dobrodzieja
najwyższym Sługą -

Dnia 31. Augusta.

1835. N.

D. N. J. Duchana powiatu Mzemniemieckiego. ^{Kanonika} ~~proboszcza~~
Poczwietney Kołlegiaty Odyckiej, proboszcza klasztoru parafial-
nego Staro Oleximieckiego wójta Wincentego Ferrerjusza ~~Odyckiej~~
Szyrakowskiego

Od Wspaniałego Szydł. Ref. ^{Raport}

W skutek Ukazu Jego Imperatorskiej Mości Samowładcy Catey Rosyjskiej
z Łuckiego Katołickiego Duchownego Ławnickiego kancelarza 2589
dnia 1. Grudnia następnego 1835 r. wydane go - podług przepisów w tymże
i formy postanowienia ~~mar~~ wójta Duchana ~~dotąd~~
Ukazu wydany, Ekstrakt z Księgi Metrycznej Konwenty Dederkalskiej
i Szumbarskiej w dwóch Exemplariach ^{zobacz} ~~zobacz~~ ^{przełożony} ~~przełożony~~
mniejszym ^u ~~u~~ ^{Pan} ~~Pan~~ ^{Dobrodziejów} ~~Dobrodziejów~~
przełożony

Wielomiszom Inu Nijdu.

Pretuzionem. Klafatoru.

Cycow. Reformatoru Dederkatschik

Isbrudijauis

w Dederkatsch -

Dnia 15 Kwietnia 1836. Chocim

29

Wielmożny Swardzjanin

Dobrodziecu

Pótuż rady Pana moi Muz
dnia wczorajszego sam chciał i
jechał, ale bardzo niespokojna i
darm oniego bo denżi ostabionym
i sztytam się dowiedzieliśmy waznie
i smyżchał i roziebł, doktora wie
ce ale mi się idzie że potrzebny
są mi wyznaczyć mi jeśli niechce
i sawie Panu że mi niem bić kwe
nu na rozat sztytam i polecam
opise księdra Swardzjana Dobro
zostaje sracontkiem prawdziwym

W Pana naimiszę
L. Chrostowska

Wielmożnemu JM Panu

Swardzianowi

Dobrodziejowi

w Klasztorze

Wielmożnemu Księciu

Adamowi Czartowskiemu

Grandemu Księciu Warszawskiemu

~~Sobieskiemu~~
~~Dederkowi~~

pro Kosciołach, jak się zwykle robi. —
wreszcie iść do woli rozstawioną. —
Błogi spłacitem pro Kłatomu. — Je we Czwor-
koku bydy — kymrasem tyjez gwadtem, i wrodi
iż się Albin, choćby y samemu dżicchac
na Kłatomach, gdyż na tych Lancowickich
spuportai się nie można, by w Kłomach, robili-
koię; filary wyprawiali, bielili, posadzki
układali, co nie mało bżdzie robily. — y to
bardzo warne podług mego zdania. — gdyż
inni Magystrowie swoje robie' bżdy, a to
potrzebuje wysuszenia. — a o Kłomach
Je myśli dżicchac do Kłomowa, byj można
Kłomac' gotowych. —

Łatuje Pracaownego Cyca D. D. D. rozprawia
Pracaownem' naupe' strerory Dżicchac' y Kłom

D. 30° Aug
1834. Rn
Szkolowka

Piszciorowka

~~III~~
Wielmożnemu Głównemu

~~Januaremu~~

z Ryptowskiego

Dobrodziejowi

w Lanowcach

1841

34

Kanawauy Kisiye

Subrodicium

Debralem Kanawauy Pismo Pauli is: 28 sty: 1841. P. Vattawau
 Pionere to pismo od pratu mlystia Wsi i Marthi hi. Prer pwrta
 Lubnyo mlydy mi odebralem - god bym munt mi byt a mwinow
 myptawiu odebralem Lid Kisiye w pismat bym praj nay mny, nicawo
 mi. - Kigo mlysta prawe miie miie ka my thumawauy.

Co do prawit tu is nay thumawauy mlydy. - Mat: Stefan Jechuicki
 w pominat mi ze plawit ka miie prawit od Sumny mlystny
 i upominat is mlyka rary. prawitow yomawet aby mi prawit
 idny Kisiye Subrodicium Kanawauy. - Thumawauy is mlystia
 tui Kanawauy. - Mat: Lawrence Kisiye abo: ze mlyka prawit
 pod adreseu Kisiye abo: lub W. Patny ugo Subrodicium (Mlowem W-
 Kanawauy Kanawauy) mlystny prawit A. B. 300 od mly.

Debralem pismo od Kisiye Kisiye i Dedy: to tui tui mlystia
 myptawiu mlystia abo: do Kisiye: pod iugo Subrodicium A. B. 300
 Kisiye rary miie miie ka my thumawauy mlyka detnie mi
 = wro deicie wrawe amuseing pismat do mlystia.

Paodebranie summy walciny kwit rary kramny Krasa Sob.
w dnu M. Stawickim w dnu Krasa Sob. do summy gda mi
nie Ludowic bezpaci od demy. - Jisze sz ni mudo ze Krasa Sob.
miat Stawicki amawic Krasianu, to mi daje prawo abys hystinu
mnie raskaw. - Godzito by sz swaich Kollatoraw od wadze
w Wtomas moze bym i sa miat prapimnowi mawic go
w mawic Krasu. - Polcaisz sz swastyw J. E. G. M. W. B.
- swaw. - Los tui abys hystinu Wprawdzenie

Krasu: Krasa Sob.

iz: 13 dnluyt E. G. S. - Najmawicym Stawu
w Krasawie - Karol Heyden'ski
w Guber: Podolskiy
Pamiat Krasynski.

1842

35

Najdroższemu sercu memu Cyrcu

i Dobrodziejcu!

W każdym momencie radbym dowodzić ten prawdziwy Sław-
nek, który przez lat dwudziestę służył rachowicie, dla Megu
Prawdziwego protektora, Opiekuna, Cyrcu, i Dobrodziejcu — tu
za stępnie wspomniawszy na byt nasz obydwóch dawny,
Jeden tylko Najwyższy nadzwyczaj może w sąd Jego iść
daleko kręjszy jak są ludzie, a ludzi chętnych, — Ktoś i do-
bry Cyrcu, niebotycznie intensja dris w dniu Święta tak wielkie-
go ratymniać mnie w domu — Ja se znam cięcia i smęjani rad-
stropić rzek, która nie raz a familija Bogodawieni byliśmy
na tym tylko poprostai musz, że literalnie Piemasz u siebie
moji, — bez tego racowu prosto ale sumo „ Nasz drogi i do-
bry Cyrcu i Dobrodziejcu — Familija Paśa nasza raupia ty i
cxenia, Oby Najwyższy dozwolił późnych lat przy prawdzi-
wej Sukownie Niedzlas dobrodziejcu mego grzebie mego
Jespody, a Bogodaweni naszemu prawnie — Najaden

w tym liście jest oryginalny koncept, pisał to ręką aurobia-
szęgo, a to co widzę ucie dyktuje - oby mogło być przy-
jęte i takim sercem i jakim my wszyscy bylibyśmy i sta-
my i będnemy, dla Najlepszego naszego boga i pa-
ństwa nie tylko dla i dla dżuz a także Dobrodziejstwa
Pracodawcom i Najniższemu Pięknemu -

Tacy sący na przemiany Pięk -

Hypolit Malicki

Joseff Malicki

Kazimierz Malicki

Leodwick Malicki

Konstantyna Malicki

Joseff Malicki

Pawlina Piłceka

Klemenci

19 June
1872
Licki

Wielmożny Siostrze Władysławe

Dobrodziej,

Przejechałam do Konstantynowa na mieoklanie, po-
 wiedziano mi, że ja przy wyjeździe moim z De-
 berkad obrakitem Wielmożnego Siostrze Władysława
 Dobrodzieja, czego zupełnie nie pamiętam -
 byż może że i wymówiłam sobie słowo przy-
 kre dla Ciebie, ale to było zapewne bez mojej
 woli i musiało pochodzić z mocnego żalu i
 przepętzonego serca moich niesukcesów, które mi
 ciężko dotknęły bytem i jestem - Przez miłość
 waszą i braterską, jaką w Chrystusie je-
 steśmy potrzebni, proszę mi to przebaczyć, za-
 pomnieć narazem i przed Jm. Pasterzem nie
 o tem niewspominać, i byż moim protekto-
 rem i mieć listów nademną, niechaj się

Ma w

Że co wszystko będzie, Alu niedzielnym do śmierci -

D. 17. Czerwiec.

Rok 1844.

Staro-Konstantyn.

Żywiec

Polemuję mnie, Tarkawym następcom
Wielmożnego księcia Wiktora
wyznać, iż był najniebezpiecznym jego
struż - - - X. - - -

1848

Obryson edtem 24 Sulego 1848 Roku

Wskazaniem Lisawskiemu Swaryanowi Deder-
kalskiego Reformatorskiego Klasztoru.

W Minister wewnetrznych spraw
 w danem Przymoku Katolickiej Duchow-
 nej Kollegii nad: 24 przeszatego Mca,
 Listopada r. 1848 poleceniu, wyznacit,
 ze Najjasniejszemu Pan naszemu Cesarzowi
 wykiey rozkazai rozayt, ażeby spry-
 czynny pamiatki Dziejcia ruspetnych
 lat Jego Imperatorskiej Wysokosci Wiel-
 kiego Księcia Konstantyna Nikołajewicza,
 wszędzie we wszystkich Kosciołach Pan-
 stwa doprawione były te Dniem lauda-
 mus, w piernuwy szędzielny czyli
 chwiałecany dzień przedbramim wiada-
 mosci o obchodzeniu pamiatki Dziejcia

1848

zupotnych lat w St Petersburgu, usku-
tek tego Najwyższego Rozkazu, P. K.
Kollegia wliczbie innych Dycezan-
nych Duchownych Władz Ukazem
D. 26 tegoż Miesiąca listopada 1830.
przeprywat in assemn. przeswistnemu
Konsystorzowi auroczytlem obcyem
tego pamiątki we wszystkich Kosciołach
Intygoz Dycezyi, dając przytem
znac tymże Ukazem, że otem takim
municowanem wszystkim Gubern-
natorom jedynie dla tego, że takowe
moby wszędzie powinny być dopo-
miane praprzeczeniem znieścienią
z miejscowymi Cywilnami dwierzchna-
sciami

Namoy adobranego prackemnie
 wtem przedmocie ukazu z przeswid
 nego naszego Konwojtorza pod d. 15
 b. m. i r. 2000. 1789. wliczbie innych
 przetoxionych kuley zacy Dyceazy, zale
 cam W. M. D. m. Dobr: aicy natych
 miast przepowazem wiadomosci a
 obcyem wst Petersburgu parniaki
 Doywica zupetnych lat Jega Impera
 darskiej Wyzakosci Wielkiego dziecia
 Konstantyna Nikatajewira, w pier
 wozny Niedzielnny lub Swiatobekny
 dzien, za uprzedzeniem iednakie zkomu
 munitkowaniem sie z miedycowaz Cy
 witalnaz Zwierzchnosciaz w powierzonym

Doktorowi Pija Kosciele doprowadzone
było ^{jak nalezy} do D. Ann. Laudanum, a kiedy mia
nowicie do pamiatka dopetnionaj
bedzie bez zadney skutaki rasu
proszę mi doniesć, dla takowegoz
innay strony doniesienia gdaie
zprozedku nalezy Listo mierz dnia
"6." Stygnia 1848 roku.

Kausuis Choropywski -

1848

39

Wielmożny Mosi Dobrodziej!

Na obliży i kabożenstwo katobne za duszę śp. Bonawentury Spendowskiego w procentu należnym za lat dwa skonczonych w 1848^m roku z Folwarku Awratynskiego pożyczła się zboża Kory 24, to jest żyta Kory 10. pszenicy Kory 5. kreski Kory 9. w cenie żyto po złotych 10. pszenica po zł. 13. kreska po zł. 10. w przeszły Jesieni odestano Owice sztuk 12 na ten sam procent, dwie szniliary, a dziesięć sztuk wchodzi w rachunek; i każda sztuka liary się po zł. 5 - wynosi więc wszystko w ogół złotych 305, to jest więcej zł. 5 nad procent należny, to się nie uważa za przepłacenie, lecz proszę w Pana Dobrodzieja o wydanie kwitu za odebrany dwuletny procent po miesiącu gr 1848 roku, worek ieden korcowy zapieczętowanym dla sprawdzenia miary - Proszam najmocniej w Pana Dobrodzieja, że dla różnych przeszkód zapomnianem w przypowitym czasie odczytać należności

Klasztorowi, lecz uiszcza od Kasy Jezuit regularnie
odsyłać bzdę - mam honor wysłać i listem z wy-
sokim szacunkiem i Upoważnieniem

Wielmożnego Pana Dobrodziejca

Kajmierzym Steger

J. Dąbrowski

Dnia 6. Marca
1849 roku.
Auratyń -

Wielmożnemu Jmściu Rządu
Lisowskiemu
Gwardyanowi Kosciota Dederkalskiego
Dobrodziejowi
= w Dederkatalach

D. 30 Styca 1852 Tyghore 91

Kochany! Kuzynko. List teny bardzo mi sie
lzyt rajfował opowiem o dobrym zdrowiu Kochanej
rodziny a szczegolnie laby Horowci opowraci ktorij
issue spowracij ni niedziela, iako ty sie tu was
tutaj wytwornie przebył wyprawy niabezrych
rubkion, a re zdrowie se samy lacy starowicem
sami ty, daj se Bore zdrowie iij o spelnienie
tych se amiaru astymatu, lepiej to teny i rabie
nie w starosci satowac, a. atymacie ny iij tyty
O. intencji Hipulita od dawna iij puczkowac se
nie se dalkiem, se by Bory tutaj puczkowat iij
dowolnie zdrowie i dabry, tyj uwe praca
szkole to mielle se szkole niiskozji w tutaj
to dostatek iij ludkie pod wzglode urosalszen

pożył dostrawiać się, małe sukcesy w skutkach
se se przystąpił by nie paśćby niedzię. Poeci
Trenus nie może być se woda i prawił
wazy to oswoły bract z zemi. Wraz w powożeniu
se p ni nie może wyrowne z się odrazem
byłby, wszyscy powożeni powie Woj by p tudy
sami reprezentat se dny obawiano. Poeci
Amelke powaga a bierdziej wygna wazj iście, zj
wajacniejzj i wter se to, Ja nie may powożeni
kiedy był wygna wazj se białym, do nie nie
pnie miembie był, albowin by pepsy waz wite
wraz powożeni i do ktorej dny miembie powożeni
waz nie był, do step wygna wazj i dny
waz waz waz. Trenus' waz se by to waz i p. dny
kewerkin waz waz waz a waz i to se

białymu posłańcu Hocke'emu Pauc Stężyca
 me posłańca, w której rano wzięto się do
 i przyjeżdżając do Włocławca. Co do portretów nie
 wiem co sądzi Hocke'emu Henrykowi, przesłano
 a nie nie tak tu, portret mojej matki Pauc
 Dzierżewski tak dobre są widać do nich
 wiadomości i ich w tym czasie bo wót broda
 umiarkowany. Wierzę Hocke'emu Henrykowi se obrotu
 i w imieniu swoim, wiec i se drugim dziełom wyje
 ci same, zatem bardzo se ciekawo w tym momencie
 nie mogą tu zapewne być piast do braci... Wszak
 nie są i Tadeusz swoim przychodzą. Wracaj

J. W. K.

Moscow
M. K. P. P. P. P. P.
a. S. D. C. H.

43

Laudetur Jesus Christus, Amen.

Familia Sp Hrabiego Karola Chodkiewicza
zażądała od nas, aby dla dopełnienia
ostatniej woli zmarłego wystać z
Klasztoru Miłku Sijjy. aże nas bardzo dźis
mnie znajduje się obecnych - Zmętu
prosyłam umyślnego, aby Reverendy
Pater niecmiejski nadzien M. Szymo-
nie br. przybył do Miłkowa na Exporta-
cyę i pogrzeb który w dniu 12. tegoż Mca
tamże odbywać się będzie, donaj i ja
do Miłku nadjadę - dla wspólnego poża-
renia modłów za Duszę Sp Karola
jako Dobrodzieja Klasztoru Narego.

maneo cum debito cultu

iz 8. Janua. R. Nimi Patris

1856. Rur
Dederke

Fr. Bernarding Guard. Deder
mff

Do Jmciostwanego Klentoru Bederskalskiej
Przewielobnemu Jmciostwu
Antoniemu Skymanskiemu
Kakonu S. Franciszka Reformacji

A. S.

Polecenie
w Berehceach

Adm. Rende Br. Cbrms

45

Miror equidem quod in Circumstantiis talis Copiagij
gemitibus deplorandis non dedit in hac paupercula
Ceyrodia, qui affronsi animo commiserit, ut Breve
decessit pro Successore B. J. A. R. expugnatus, et adeo
ut Agens se compromiserit ad quinquaginta scuta
illud obtinere, et quidem absque vero Curig. Quapro-
pter judicium de omni negotio, imo et de mentione
eo abhorribili certiorum reddere Minus Sultem
na inopinari vobis aliquod favorabile deprecari,
Dicit si opus erit ad pedes S. M. i. proventus, ipsum
exorabo ne hujusmodi Breve cesset pro pace hujus
pauperulae Ceyrodie. Interim tulerit utique accele-
rare celebrationem Capituli ad evadendam Malagen-
torem hominum machinationem, deest per meam conia-
uinas de zelo, et erga Ceyrodiam amore, ac vigilantia
me in plena veneratione subjicendo

B. J. A. R.

Rome die 15 Julii 1666

Humiliter ac devotissime Servus
Fr. Angelus a Brodnica
Prov. Sordis

Ad^m Rendo Paeri Colendissimo
Paeri Custodi Epiphonio Lasbujki
Emo dig^{mo} sacrum Regem. Ordii S.
Franci Custodis Edonice Majni
Viennam Auzerig
Cracouiam
Lublinum. Helman
ad Sm^o Andream Apozolum

Adm Rende Pater Obno

47

scitebam cum gratioso dono percepisti ex liberalitate postquam
quam debito ulla, pro quo tibi maximas ego gratias, de
me tēdā quod nō possim nomen Gregenti muneri, tibi
bi indigitare, quoniam negotium agebas a quodam Pa
tre de Obsequentia, utpote ipsi commissum: et mihi fuit
denunciatum a quodam expeditione, qui noluit huj
usmodi execranda negotium acceptare, dum nō afferret
votum vel P. Senti, vel procuratorij Senti, ut fas est. Quod
ad audivissem, exorari expeditionem ne hujusmodi nego
tium acciperet presumeres, et in super statim nunciare
Patri Senti de presumpto accensato, ut cauti, et accente
vigilares, ne deciperet. Hec sunt in causa, de quo negotio
memor ero, ut possim te gubernare, uti daces. (Comissi
onē vivat quoniam Santicas Bii vs. pavum, imō abduere
abhorret dignitas electionis Brucia, etiam si Pater
Senti illa expugnaverit. Quapropter quietē vivat, dum
in sicca veneratione subijto

P. T. A. R. Romae die 9 Junij 86

Humilij ac Obedientij servus
Fr Angelus a Brodyras
Pater Senti.

Agm Rend Paari Colendma ^{Lycodi}
P. Epiphania Sabowychi ^{Emo Card}
Regam ^{Ordinij} J. Fran ^{in Polonia} ^{Russia}

Vienna ^{Austria}

Cracoviam

Lublinum

Helmam ad J. Bernard de Alcantara

Yasnie Wismoxna Gener^{ny}
ratowo Debraez

Ukypednie zapanie Jle Gen^{ny}
neratowey Doby, warkowm ob^{ny}
wicz, ktem na mie usgrain, i
przeto dopedniem wprzetawm
tul. panaw, i pswa - Co kol^{ny}
wicz Jw brorkare dopednie
w kawdkiehem na przestaw
nie Osieka Muszalskiego -
Tom: 2. ukypednie przyroze
Kawa - Jle miazny honor
byz z. naleznyem uszanow
wemnem

Jw: Generatowey Doy
nawymia syon dneyz
d: Januar: Kuytwy

Proda
z ederka -

awci porom faw tomy

J. W. Putkowski, chci-
mato mam kniazimofei
za dxielko przestawie, nie,
samotnego dyia, ale we-
sotego, i Dubrego mycha.

Jasnie Wielebny
Przybył Krewski
Generałmajor, o nicy
Kaskewy
Dobradziun

w Sadkusz

jeitno, bo on taki
mieni kiota

Kochani Braterstwo, y nie
oceniony tymi komisarzu
o debratam twoy list znay
zywozym uczuciem, za
Taskawe twoie zatrudnie
nie sie rob tak iak sie
tylku zdai najlepszym
zwszystkiego bude kon
tenta przeday twoczke
y co widisz byc potrzeba
nego do sprzedania Texas
piniadze przy sobiera
trzymaj; bardzo mi to
przykro ze p. malinow
ki wart sie bez twoieg
wiadomosci do mty nana
legomine, lub na sprzedaw
posetae

Proszę me to wstronie y jak
kalkulnie widno znie
znaję umiar kowania
w Expensie czym nie
wiłko mi przystaje robio
are mi pieniądze potrzeba
jak przyjadę che co Pani
Borowicka ma stać
bierata sprzedac
Dzieniostski będzie
miał zaliczenie aby nie
nie robił bez uszrobku
zakiłkadni tam będzie
ia jeszcze zetrzy tygod
nie może zabawic po
których przyjadę odroboc
nato nie tworzy przyozna
y serca, day 1502

aby przy drey ten moment
Przyszedł abyśmy się
bo zobaczyli Cacie w
nay serdeczniej Polca
meich sercu Grybowy
wypadki, Polymich
siostra W Polanowska
na Rzecz Wmiora Pose
Tam 200: 200 tych do dat
szego obrachniku z nami
za przeszły Rok Posesji
Grybowy, jeżeli by dnie
na wesie 100 200 tych 50
bie za sprzedane z bore
y matynowskiego raspo
Kosci
Tęż ad nas obygn obygn
Braterstw Dobrych i tw

Wyrzypetne Przywizrania
narocyra z drowa Wyzi Wape
Catinig W Majos swindkiem
bydnie bo byt z Łaski swey
u nas. Pokleam nas Dobroci
Lerca przywizrania Brat Prosper
Posetam ci Kilkaok
mysta

Wielmożny Sędzi
Dobrodziej

Bardzo przeprasam *W.W.W.* za
nie mioderatami *W.W.W.* ma tygodni
alz checi wrobie dogodnosci *W.W.W.*
pozycam umyelniz przez fa-
kultanta; *Sellman* *1824*
(*Charafek* *1824* *Uchinkow* *1824*
2 Lypam)
nie te wnyctdz *W.W.W.* nalerij
f. 36. — *W.W.W.* *W.W.W.*
pozycam mnie reworitke, a
nawz *J.W.* *Arabi* gdy powraic
z *Berdjerowa*. to moze do
M

Wastona idarus

Leotaie wadabro

Winnym noranowane

M. S. Pappas

Hugh

Franklin

Wielobranu Jmz Ksiaz
H. H.

Gwardyanowi Miotoru De
Berhaskim W W W S i d y
Debrzes
w Dederkatak

55
Wielmożny Mosci
Dobrodzieju!

Jako do Proboszcza Parafii Szum-
barskiej, udaj się do Włpłana Dobr.
o pozwolenie, prosiąc, użycia z mięsem
w Niedzielę, Wtorek i Czwartek.
Nie chcę ja sobie tego samowolnie
pozwalać, dla przykładu tych którzy
mogą iść z postem, ale dla mnie
Meci, i Familii, nie racysz Włpłan
Dobr. odmówić — z Uszanowaniem

Włpłana Dobrodzieja
Kajuriera Stuga.
Sobieszczańska.

proszę odwozić

Dla Hiszty Dedykalskich posyłam
korzec pszenicy, i korzec krocchi, a
proszę, o trzy Musze, jedną za Dusze
Piotra, i Teresy, druga za Dusze
Nepomucena, i Konstancji, trzecią
na intencję Klementyna, i Anny.

Przewielebnemu w Bogu Mylicydem
Trybowskiemu
Guardianowi Klasztoru Bederskalckiego
Dobrodziejowi
w Bederskalach.

Stanowny i Taskary
 Kuzie January Dobrodzijs

Szczere prosiwastano Taskar
 ce moziogo ka tak nieporozu
 nie adreporwane pismo
 lacz w raku godis iust dom
 stym wypadkiem zamiesz
 ny te mimo wolne ubytki
 nie prabawoz i Taskar
 myj prozby wystuchasz
 Oto dla dwojnego swieta
 Kiedzieli Przemyslne
 ni moze uspiwzyc zrobu
 nie luntab moziognych

cechach do Trunny a te
u Nas nietrudno o nu bo
pry wiele trunach traj
Dusaj, sz, rask uprosie
Gwardyanc aby ie pozwo
lit odiaz i przywiez ka
co H. Biskupski kart-
Pawelchyi ovrnadka - prw
kartam prwabie i nieli
bez miat przyemnosci
obemni usiokai szke na
lekre ustanowamie jako
zarroze rasetny szep przy

58

icibus i utyca —

Sci: Guchowoliz

Hilobus

z Obozany

На пржевице нѣкоу
и Богу нѣкоу

Гармавину Сидорова

Никанову Савитору 1770

Смирнову Девкину

и Девкину

59

2 Key sin narodzin Jezus - Matthi 1^e

Pochodzenie Syna Bożkiego, a Abawy swia-
ta w sin tyż Najświętszego Patowierzi-
stwa; udawadnia nas o kims s. Matku wy-
kazyje przodków, przozgny od Abrahama,
aż do królów Judykidy; to iyt: Dawida o-
salomona - w horien zaś do Józefa męża
maryi Abwoy sin narodzin Jezus Abwoygo
Lewy, Kłwern -

Mozemy wize Abwoygo Patowierzi najsta-
ley wnieśi to byta Abawnośi maryi, do-
sa tak sliżny filar nasimnia swego
wydat Abwoygo przodaczemu do woi Ludzi:
Abwoy w arowisim By Chwada pro daim
saldypieria Kłobios, a powodu, iż sliżny
wizyt prado i krom sin Jezus - Kłwern
to darsiey dajzyt; w wizern mierzpa-
mierzona Taktka, iada zadowemu Abwoy
mizyt dowlpnoz -

Kłwern sin miedziwnie Izor ludzi tam
bomni, gyz byta obdarzona Najchwalebniej
bomni

przyjmieciy srota swietych wyzniesiona nad
wzrostkie dary ziemskie, godnym zatem byta tak
Stawowego planu - Umiać Marya wyznosze-
nie ^{do Boga} Tajami prarowai ~~do Boga~~, w celu ufrzesli-
wienia Swego - Umiać dawać sobie do Siego
zdzieleny, ku koroni dobremu obsawu, ta
~~prawa~~ nie z innymi, to w slychach podobnie-
to kaprowa, iak bytko, iz miata pamie-
na przytomnosci ~~Bozka~~, i Siego w slych
obunosi nad nami - Depromoz nam mat-
ko Nayswieta wypracowania tydz praw-
ny przy nrozystosci Swojey Alotz, Koscia-
Swiety obitwas, ta wstawieniem sin do sy-
na Swego - ktora podobnowy stawy -
Archaniola mniojze Edrowas Maryja.

Pamieć na przytomnosci Bozkiej
tak upowaznia niwzenna, lepiardz, fate
ta, iz ony wyrozumienia niekardz, kupa
Naywyzsz, Opatrznowia, obdarzony prona
Qwoda - -

Bo imo nad pamieć abawimowyszego
bydz moze dlanas nadto, abyimy ciebie o Boz-
przed czyma mieli? Tak ty o pamieć wied-
kaz dnas miatby s swatym, tak my wiel-
nagrodz

Niemowin, obieru ludu wierny w kapryczymu bytno-
 sei Naywyfey, aby sin sprzymiata rozumowi into
 wiska, a wchorem i wolowse' tem samym gze-
 jensia; ale to tylko, ze namistnosii fabeffa wy-
 stawiamy ~~z~~ iadby niebyto obumowii
 Boga - stwierdza by prawdziy Dyoblu mag. b.
 Cozaj nauki pelagiusowi tems stawy, lato
 " wisk, choiby naydosdorsalpy, iadp tylko na-
 " przytomowii Bofia, Kapromina, stani sin pod-
 " bym mierzumnyem Eworem, i Kapromi-
 " izeli dany mierzumnows, i on nam to-
 prawi in, bap inf =

Lubo sin Catowidp w Abia wprzegdm
 szuzsua Camysdy, ngania sin La Imagi-
 naryz, u wodzacz, go, ngina niby obrotm
 sayin, pod staddiu iaryzno Bofin, low to wy-
 stko pudri chlubna, dlawin, druz syagmze
 Chwady - Eworyz wotiu Camysdy nayzysm
 Ofdre, i stani sin mierzumnyem - Kyberia-
 tym, rownie i possuoyon wyslom gra-
 mi protozyi; raz powara frotz; drugi
 raz dani sin potkarsze protodowi Abod

mi

raz walcem szepci wrotyzdy prostaw; drugi
raz karta smu i kawotem glowy: nader w 8
sta bywa mi werry w 2 gdeon naydoon yk
pocztog lub sapromis - Stowem, na bli
triny mirdoty, nakary mierzuty, nagozdy
pofdi - Oboz widziu jak up agamizone
Stwarzysie Cowide, cylin smu mi powi
nier ngiorai fur potzarem Pyliz, Pa
sa, i mi wyglocowanym affitorem min
Lampu parriz na prajdomrodzi Bas
Raz? -

Co smu tyz Maryi, nie oram do
Adego przywiesi mionogto, ^{lubo} merrnada dy
li podobnyz nad soby mierzuty, ab mi
sornistari, ~~lubo~~ miala ^{jednako} w swy smu
wjetku pronyeriu arzuu wuwotzynyz, pa
nowata ~~lubo~~ ^{Prasilni} nad Swerni Amyslami,
sklarniata one pod uos ber, do dwoiego
Lyciem bystrzta, a merrnada, udowad
nida - Wyraz Bog na Pdy gylboda, po
kory, ohotom, prawowitoci i gylbodu naba
Lyciem, i:

Wzyciła Pię wielkie rzeczy ten, który moży
iż a swięte imię Pię — — 61

Parcie wielkie rzeczy wzyciła Maryi, to iż
Matka Ducha Świętego, parcia Świata, Kółowa,
Kuba, Epitafium Grzeszników Szwary Nawo-
cającej się — Marya moży miłosierdzia, aże
to wielkiż Słoty, Marya inuwa, iż potogu
nawładowa, matka, błagajęca u Dó Pię
odprężenia — Atoż, to soki przytomności Bo-
ska nad ludzimi, do Sanki, w abia. Suro-
iżności swy, lepiantę, iademi obugana
Darami — Szy on sako moicy Dami, ma-
iż to da wyonyt i gępiotwo takowe
prawdy swięte

Uważaj Bożia nazywili! Le wyży-
li prawdy które kowiel słowu iży me-
ni ^{nie} mykłada, czy sin sprzymwiasz Dógnia
kom wiary? ażeby sowa wam sowa,
sow dy słow, iż soty, iż; miubieręci tak
kwardzi sere wafy, pomoię na
przytomności Boga, która iż soty

Stypan

darzege a byjansk = raku inu rowowiz. 'szeli je
tych czasow wprumniajcu i kauli i adwiorodag
u prapstowu serzylinow, mironadarty detyd
czym i sabachetnyh; sakowiu: wzebi ty-
le prawo ewangeliczneg, mironadarty
micyca wrafy i przelionamiaz - Co
sa Dais mym g^oowem i Sabym, D^o
i^o i^o mogi? o Boze! czy potrafim mi-
mi wyszaty tak udowodni, aby Su-
kary i dnyjony, swe przedsiwzycia mi-
prawe, przyniesed w upokorzeniu przed
tron Sw^oy i dnyjona wzdowis? -
Widzi^o mi i dnyjona i parie. rowoin
inflens upadlowi podlegly jako i dny-
Coy, mi dnyjony i dnyjona i dnyjona
gdyz rowoin i dnyjona i dnyjona
luz i dnyjona i dnyjona i dnyjona i dnyjona
przedstawion i dnyjona i dnyjona i dnyjona
i dnyjona i dnyjona i dnyjona i dnyjona

no dopuścić wycieków Amur 62

Dobrze stugo Dobry i wierny - ro Nycel
Do awesela Pana swego. - Mateusza R: 23. w. 23.

Zastanawiasy sie cztowiek nad całym stwor-
zonym światem, s potrzebna uwaga, wyzna przyro-
nany, że Jstota stwarzająca ten świat cały, jest Jstota
Wszechmocna, przed której mocą i potęgą, rozumny
Cztowiek swoje zgina kolano, a zastanawiasy
nad mnogimi stworzonymi istotami, że w przy-
rodzie do pewnego są stworzone przyrodzenia, i w przy-
rodzie mają swoje odziediczone doskonałości i wielbiacym
wielką mądrość Boga. -

Gdy Bóg stworzył cały i wszechstronny świat
mierzony stworzył przyrodzenia, za tymi stworzonymi
rzeczy musiał dla pewnego przyrodzenia celu. -
Celem i przyrodzeniem Cztowika jest w tym doskonałym
zyciu przyrodzenia dla osiągnięcia w wielkiej mądrości

Żeby wierzna szeregliwość była dla cnotliwego miernym
uczynkiem, dał Bóg cnotliwemu walecznemu dary, aby obdarzył
go duchem miernym i cnotnym i używał wierzny
szeregliwości, dał mu rozum dla rozważania wszelkiego
go i dobrego, dał mu objawione prawa na przewodnie-
ctwem których trafić może do tej szeregliwości, i potężny
jest z Bogiem po wszystkiej wierze, i dał mu sumienie
iako głos wewnętrzny przestrzegający cnotliwego i odwo-
dzący od wszelkich wykroczeń; a byli cnotliwi tych pro-
wieszonych mi darami używał dla swego przykroczenia,
i prawdziwość Boga czasu swego domagać się będzie
wielkiego rachunku. —

^{ten}
Szeregliwość cnotliwych, którzy powieszonemi darami
z Bogiem nie pożytki, albowiem ten w nadgodzie obry-
ma cnoty korony w królestwie Niebieskim, ale biada
temu, kto nie chce na światem swego rozumu, nie-
chce mieć praw świętej Religij, i nie chce słuchać głosu
swego sumienia, lecz słucha tylko głosu swego, na-
miejtność dogadza umysłem swego ciała, i w samej
do cnoty i światowych wezwech szuka szeregienia,
a to wszystko w trzęsieniu wierzny miłości. —

Więc nie miłujcie ażeby nie było naszym uczyn-
kiem, słuchajmy głosu rozumu naszego, głosu Praw

64

świętej Religii, głosu sumienia, i będąmy wiernymi sługami
Boga; a za przykład wierności niech nam będzie Mikołaj
Święty. —

Używamy na wzór świętego Mikołaja powieramy ci
nam od Boga dary, gdyż ich używać możemy, i używamy
sta tego, abeyśmy w dzień sądu powszechnego na wieczne
niezastuxyli pokupienie, o czym mówię będą rekortnosci. —

Wielki Boże! Od Ciebie mamy siły ciała, Duszy
i od Ciebie rozliczne dary, sprawiasz, abyśmy używa-
jąc Twoich darów, Tobie wiernie służyli, i przeto wiesz, że
osiągneli szczęśliwość. — Stanię się to za Twoim protekcy-
m i opieką: Maryjo, która podróżujemy pobożnie,
mówię Archaniołowi: Idrowas Maryjo. —

Święci pańscy, którzy już dziedają niebo, byli jak my ludźmi
na tej co i my żyli ziemi, tym co i my podlegali namiestnikom, i pro-
bnych jak my doznawali przykrosi, a jednak gromili cnotę, i byli
Bogu wiernymi tak jak Mikołaj s. 24, iż poświęcił się Miłości Boga
od samej pierwiastkowej młodości — żył dla chwały Boga, dla
dobra Jezusowego Kościoła, — i dla dobra bliźniego. —

W samym jeszce kwiecie młodości Mikołaj Święty po-
znawszy przez dar rozumu, iż Stwórca świata jest Bogiem
i jego panem, przeto kochał Boga jako najwyższe dobro, a
poznawszy przez światło wiary, jakie jest jego przemańienie,
pełnit wola Boga zawartą w sprawach Świętej Trójcy
Religii, i te były jedynym całego jego życia prawidem tak dalece
iż po utracie swych rodziców przez śmierć wczesną, rozdał

124

rozdawszy swe dostatki ubogim, poszedł do Jeruzolimy, między
święte mgły i smierci Jerusa odwiedzał, a powracwszy najpry-
kciadniczej pomocy się poborności. — — — O! jak szczęśliwy
ten człowiek, który za pierofajm na świat wrócił, przestaje
żyć dla siebie, a żyje dla Boga. — O! jak szczęśliwy ten, który
mówić może z Mikolajem Świątym: Panie! Tyś nadzieja
od pierwi Matki mojej. — Ale mało jest ludzi, którzy za
przyjęciem do rozumu, swoje serce poświęcają miłości
Boga. — — — Nie oddajemy serca Bogu, ale oddajemy go
Światu, a zbawienie duszy naszej w głębi serca przetrzymamy
niepamięć. — — — Zapominamy, że życie nasze powinno być
życiem, nie jest wiecznością, ale tylko przyprosbieniem na Mu-
czności, w której życie potrzeba wiecznie szczęśliwym lub nie-
szczęśliwym; zbawionym lub potępionym. — — — Mniemamy,
że wie. młody, ma prawo wyciągnąć rozumu światu, i mieć
usposobionym zacięciem się sprawi duszy zbawienia, bez wiel-
ce drzewy sprawi dopiero czasu myślenia o poprawie życia,
i prawdziwym nawróceniu się do Boga; ale matkę naszą sta-
gane nasze sity w drogach nieprawości, nie dawala nam
wotać z prorokiem: nieopuszczaj nas Panie, i gasnie nam
światło życia i Dziejów, i zostaniemy pograżeni w przepaść wi-
cznej ciemności, narzekania i mieszkania. — Ale mieszkania i
uciski które nas ~~dotykają~~ ^{dotykają} będą, nastąpią z nas ^{balstwą}

65

medbalstwa i opieszpatowa w wyprzedzaniu praw świętych
Religij i pobożności i aże nam niek zalecama przez nowość
święty.

Mikolaj Święty był dla dobra Jezusa Nowość. Był
On dla odzyskania i pobożności, i enot zmaxomitych
obraną od zgromadzonych do miasta Miry Biskupowa,
przez na technic Boskie, tegoż Miasta Biskupowa,
ktorem urząd z największą dopetnią gorliwością.
Na tenzasto, na hościu Jezusa Chrystusa, uderza-
ta moe swicera, tak jak i za dni terarmiejskich, a
tey meżnie wie opisał Mikolaj Święty; na tenzasto po-
wstawaty naerstwa, a szeregolnie naerstwo Ariana,
ataxowe błędy Arganiskie zbiat i potepiał Mikolaj Świe-
ty z największym wymowy przezomaniem; na tenzasto ma-
wie za swiare Jezusa Chrystusa i aże swiaty Cio-
sian przestawama i w których ma i bive rozmyślenie
Boskie Jezusa nauki przez Dionizyana i Maximi-
ana Cesarzów wstrazony został do więzienia, a stego od Kon-
stantyna Cesarza uwolniony, niepoprzedził do zgromadze-
cia swego, jako dobry Pasterz na użę swie owieczne
i obdżone naprowadz^{ada} na druge Cnoty. ... My nie

my

niecierpiemy wosysey Duchownymi Nauczycielami; ale ciestemy
Chryseianami, Kwierchownikami, Urye Dinami; Do-
spodarzami, i Uycami, prosto powinnismy naszych pod-
wzecznych zachęcać do dobrego, wpaśać w nich beśian Bo-
era, nakłaniać do zachowania przykazani Besskich;
i wypędzania erot swiętych. — — — Słieskemy w sposob:
nosci nawracania i pokupiania Kacery, ale prowadzmy
życie cnotliwe, umiaymy wszelkiego rozguzenia, baczmy
poboznemi, a wosystrze nasze cymności nicch tak byda oby-
crayne, i xby byty wozorem nastadowania, prozeco
przeexymimy się wiecek do rozszerzenia i ugrontowania na-
szej swiętej awiary. —

Mikoday Swięty

Pr. Potarki stwiedniny kydowsy, pogonali Jausa, i' zwigrawszy przy-
wiedli do Krifaana, który byt dał rady kydom i' przytearno iest
aby ieden stowiek umarł za lud — Joao: 18. v 12. et 14.

Pragnaz ułtne Dune; sero wasie N.M. w czarie, ferarniey-
szego Naborienstwa, do rozpamietywania, Meki' Uawiciela, Narnego
porzuty, nie moge' dokladniey zrego wyc' srodek, iak tytko, nie je z
tuo pogmany, ma cierspici' okropne meki, i na smiere' skazany, po-
dług Krifaana, rady, przytearno iest aby jedyen stowiek umarł za
lud — O! Ludzie wie pojety tajemnych upokow Proga! Jaus Jus
cierpiad od Narodzenia, az do skonania, na Krystu — Cierpiad na
wszystkim, od wszystkich, i' wszystko — Cierpiad na wszystkich ston-
kach Nys: ciada i' wladrach Diny — Cierpiad ile sprawiedliwych
od niesprawiedliwych, na niesprawiedliwych i' nie sprawiedliwych
powodow — Meka Jego cata w starym Zakonie, byta wybawiona,
Zwigzany jak Jraak, obniony jak Awe, napredany jak Jonel,
Odrzony jak Samson, na Krystu kawiezony iak ow' wsi' miedziar-
ny, spotwany iak Dawid od Semei, trzydni we wnetnosciach,
ziemi zostawał iak Jonafi: dla tego powiedzial Senie Uawiciel:
do Uwniow swoich: Spełni sie wszystko co tytko iest napisano o
Synie Cudowiczym. — Uwarimy wiec w krotkosci kto cierpi, co
cierpi, i' dla kogo cierpi. etc Ad. M. D. 9.

Nie wazpie ja bynajmniey o tem Krotolicy, nie wy, który oia-
to, Naborienstwo zgromadzem jestesie, idze Nad Driadow waszych
zostawionemi wzory, codziennie, admawiaie. Naciert, w którym
mowicie, te stowa: „Spocyl sie z Ducha S. Narodzil sie z Maryi
Odzienil, umzion pod Pontskim Pilatem” Ale nie uwarimy, nie
Sen który cierpiad, iest Prog Cudowiek prawdziwy, dla tego weli sie
pzez Pełnity

przez Pralnistę temi słowy: Uwazajcie, i przypatrujcie się, a nie
było ktoby mię poznał.

Gdybyśmy myślał naszy w pilney uwadze, wstrzymali, uwalilibyśmy
cie Sen się leża, i smuci, którego przed tym głosu Jraelici iak śmieci,
ci się lekali, - Sen który słońce cały ualeń potopem, kruczym potopem
iast ukany - Sen sam pada na ziemię, który ię aby się niezapadła, sur-
ię wrechmocno się utrzymuje - Jego samego szarpia i ydzi, które
go Arki Aetnamitowie dothnęę się nieśmieli - Sen sam wzięę
się dorwała, który Oze, za śmiecie dothnięę teyże Arki, na-
głę śmiecię ukarał - Sen sam iest, który nas stworzył, i utrzymu-
ie - który włada nami iak Pan wrechmocny, Sen nas opatruje,
i strzeże, który iest Oycom powszechnym, który w dzień Obstęerny
sądzi nas będzie - Jraeli iest Panem naszym, gdzie iest uie-
noś w zachowaniu Praw Jego - Jraeli iest Oycom, gdzie iest
mitoś Synowstka, w dopełnieniu Jego woli - Jraeli Sędzię, gdzie
iest bajani Sądów, przed którymi nieusprawiedliwi się ieden
tygięę extowiek.

Dadamy ierzere do tego co cierpi? - Wzięę, Proraję czyli Stwa-
xrenia słońca podacie nam, nie Tworca zaxemadid wszystkie wody
w przepaści głębokaj, które my Oceanami zowieemy; tak podobnie
uixypit w stęie Abawiciela Naszego, nie wszystkie bolesi i męz
exarnie zabrał razem na Jerusa który moai przez Proro
ka 1: Pral: 87. w 6. et 8. stałem iak Extowiek bez pomocy, iak chronieni, któz
ay spia w grobach;... i przywiadęs na mnie, wszystkie nawalnosu
trwoje. - Wprawdzie, sę ciężkie bolesi ładkie, lecz tylko po
strokedam - Jest któ porbawiony w rohu, lecz za to ma stuk
Orzielnoy szę, razony paralixem, ma Duszę zdrową - przeuwnie
Jerusa Chrystusa była powszechna bolesi na wszystkich exton z
hach maxakradniey szę - Głowa koronowana, cierniem Swan
respecona,

Swarz respektowna, ciato ubide, ze podlug Jeremia 31: od stop noz
 az do wierzchu nie bylo czeru zdrowey. Nogi i nogi prabite,
 usta i dcaj pojone. - Serce caly mitujze sod ludzki, wdacniez,
 przobodzone. - dla tego narwany sa Jraia sta: Agrom bolesiu.
 Durna i Naysu: siasziona, nie wypowiedziana bolesiaz, ze Meka
 tak okropna, nie wrystkim bydz miata na zbawienie. - To wryst
 stko nie iestie wielka moka, i naywrozszy m cierpieniem?

A nakoniec zwazmy od kogo cierpi, i na smier' Anzyriowaz
 iest wydanym. - Mniemacie moie od Judasa? Nie, ten wina
 wryst bled swoy, wynat ze zapredat Nauzyciele, swego pu-
 bliernie, zwrocit pieniazke moziqz: ugrozonym przedtymz krew
niewinnej. - Nie Annas, i Kajfasz, gdyz Jlego niesadzili, i na
 smiere' nieskarali, - Nie Herod gdyz do Pilata odestal, - Nie Pi-
 lat gdyz wyzred: niewinien iestem krowi tego sprawiedliwego.
 Nie Jraelici, gdyz powiedzieli: nam sig niegodzi kabi jac mikoze.
 Grecycho to pierwuszych ludzi, grecechy narze, i tych ktory po nas by-
 dz, wskarali, i bawiciela, na smiere', moka, okratnaz radali, i gre-
 chy i Narodu wybranego iakim byli Jrael. - Dla tego wiata sig
 niejako prrex Pralmito i bawiciel moziqz: Przyjaciele moi,
bliszy moi przyblizyli sig, srukali om i dcaj, mowili om i dcaj,
u rady caly dzien wymyslali. - Jakoby mowid przyjaciele dla
 oczi Prawego Bogaz, gdyz inni bawochwalcami byli. - bliszy
 moi, gdyz byli z pokolenia, Abrahama. - Cor powieony o nas ktoz
 my Jmie Jlego ochrzozem, Ciadem i krowiaz N. w Sakramencie Ot
 tana zarilem, o nas, na ktorych spedit prze powiedzenie Prozo-
 ka: Nieruzynid mowit tak, iadnemu i Narodowi, i aie objawit
oau swoit. - A ony iak mowit Doktor Narodow powtornie,
 i bawiciela, w naszym Anzyriujemy serach. - Myśli i dcajwe,

Mysli i doświadczenia nie przypuścicie, powtórnie cierniową i bawiciela i ho-
ronaję Koronę - Bóg wydziera ją do brzości, cierniową i bawiciela, przybi-
ją ją, Bóg bawiciela do krycia, - Nogi ubiera ją i do drogi i Prawe
go, przykrywają ją Nogi bawiciela - Serce pełne sprzeczności, wosiu,
trawiztosi, nienawisii, i tym podobne, bardzo mi w doświadczeniu ser-
ce i serwa i rania - Powtórnie kryjemy bawiciela, gdy te
same grzechy które niekiedy wyganawamy w spowiedziach, i
one obiadujemy, i nowu popędzamy - Niebarni! nie jak
było potrzeba, aby Jezus Chr. raz cierpił, i tak wręcił do chw-
ty swojej, tak również nieodbita jest nasza powinnosć, aby
gdy przez udomność w grzechy w padamy, jak najprędzej i by
powstawali, albo iem postępy, a postępy, jeżeli umyślnie grzesze-
my po wzięciu i znajomości prawdy, j. to jest: po przypisaniu do
ład, w których wiemy różnicę między złym i Dobrym, / j. nie
zostawa ofiara na grzech j. Hebr. 10. 4. 26. - Odstępujemy bowiem
przez to ona wroci i raclitów, od Prawego Boga, a oddajemy wresz-
cie Białowi, to jest: panu ciemności, który nas do zguby przywodzi.

Niestosujemy się do teraźniejszego wieku, ludzi, którzy po wie-
krocy przesłuchują o Błogu, i przypominają - na co wiała się bawiciel
przez Proroכה mówił: Synów wyplamienem, i wywyrzyłem, a
oni mnie wzgardzili. -

Byłamy w dziejach świata, że Król Seleukus od zbuntowa-
wanego ludu, i wojska, i tronu rozrzucony, i z państwa swego
wygnany, gdy okręt na którym płynął został rozbity, i zatam-
na brzeg morski, wpadł martwy wyrzucony, gdy lud ten bunt-
tawniczy na ten widok nadbiegł, a wyrzucił Króla swego,
i niedzielnym

68
funkcyjnym i pokaleczonym, bez żadnej pomocy, tyle było się
był wzruszonym, iż na własne wzięwszy go rękę, odnieśli do
Patacu, posadzili na tronie, i na nowo wierność poprzysięgli,
wiele razy zapewnie, wyrugowaliśmy u serc naszych (kawa) i
ciela, w tym więc nabożeństwie rozpamiętujemy, Męże Je-
go, niech umyśli nasze, będąc więc poruszone, i oddamy
serca, nasze Odkupicielowi tak i tak karden i nas może mo-
wić o sobie słowy Apostoła, tyje je, już nie je, ale tyje we-
nnie Chrystus - Co day, Boże, Amen.

Ex 1^a Scriptura

Qualis est Numerus Librorum Sacrorum? —

Numerus Librorum Sacrorum, quem habemus in Biblia, dicta Vulgata, constat, ex Libris 75. — Id est Veteris Testamenti sunt 48. — Novi vero 27. — Ex quo apparet: quod Scriptura Sacra, dividitur, in Vetus, et Novum Testamentum —

Quid est vetus Testamentum? —

Vetus Testamentum, est prima Lex, data a Deo hominibus — Innitium suum trahit: quod ad descriptionem, a Moyse, qui scripsit Pentateuchum, ^{id est, ~~complevit~~} id est quinquaginta Libros; nempe: Genesis, Exodus, Leviticus, Numeri, et Deuteronomii, ^{hoc est, ~~id est, seu~~} id est Leviticus iteratio, ^{aut} repetitio; non quia continetur aliam Legem, que antea data fuit in monte Sina, sed quia hic fit repetitio ipsius Legis, ac Eor., que in superioribus Libris continentur —

Quid est Novum Testamentum? —

Novum Testamentum,

Post Moysen alii multi scripserunt, alios Libros, finitius vero ^{v. f.} in Libris ~~Esdra~~ — ultimis tribus Libris Esdrae —

Quid est Novum Testamentum? —

Novum Testamentum, est Lex secunda, seu, Lex Gratiae — Nam Verbum crucifixum est, et verba vite, enarravit nobis — Hoc Testamentum, incipit à Evangelio s. Matthaei, ubi progenies Isrl. secundum carnem describitur; et finitur in Apocalypsi s. Joannis Apostoli —

Qui sunt Libri Canonici, et qui Deutero-Canonici? — Libri Canonici, illi dicuntur; qui primo, et ab exordio Ecclesiae, fuerunt recepti; ut quinque Libri Moysis, et ceteri quidam — In Novo Testamento: Quatuor Evangelia, et alii similes —

Deutero-Canonici vero, qui primum sub Apostolorum Temporibus, non statim inter Canonicos fuerunt recepti — sed postea Ecclesia approbante; tales sunt: Ea Veteri Testamento libri, Esther, Judith, Tobia, Baruch, Epistola Jeremiae, Sapientiae Salomonis, Ecclesiasticus, Oratio Azariae, Hymnus Virgini pueror. Susannae Historia, et Machabeorum — Ea Novo Testamento; Epistola Beator. Apostolor. Jacobi, Petri 1^a & 2^a Joannis 3^a Epistola, Acta Apostolorum et Apocalypsis —

quos omnis antiquae Ecclesiae, non ut Canonice habuerunt, Asi multa Auctoritatis. Et ad eorum lectionem tantum admittent Cathedrae, ut Canonica lectionis nondum capaces. Modo vero omnes isti Libri, sunt de fide Canonici, ut definitum est in multis Conciliis, ac praesertim in Tridentino Sess. 4.

Quomodo eorum Autenticitas comprobanda est? Justa mentem Divi Augustini, l. i. de Genesi, Divi Ambrosii in explicatione proemiae s. Lucae, Divi Gregorii, in prologo Moral. l. i. dicitur: Scriptura Sacra est, cujus Deus est primus Auctor, sive mediate, sive immediate, Quod vero Deus Auctor totius Sacrae Scripturae est, id probatur ex s. Paulo qui Epistola 2. ad Thimotheum c. 3. v. 16. ait: Omnis Scriptura, Divinitus inspirata, utilis est. Zacharias canit de Deo L. c. i. v. 70. sicut locutus est per os Sanctorum, qui a saeculo sunt prophetarum ejus. Et iterum D. Paulus ait: Olim Deus loquens Patribus in prophetis, novissima diebus istis, locutus est nobis in filiis. Hebr. i. v. 1. Ex quo apparet Deum esse Auctorem sae Scripturae, ac consequenter et autenticitatem ejus probatur, quod et Ecclesia tenet, qua nihil frivole definit, ac statuit.

Quid continet in se Liber Actuum Apostolorum?

Hic Liber, ideo dicitur Actuum Apostolorum, quia eorum gesta, non tamen omnia, sed precipua, magisque illustra, circa Evangelii predicationem enarrat. Unde à C. N. usque ad 10. recensatus fidei, ac Catholicae Ecclesiae fundatio per Apostolos in Judaea, et Samaria, iuxta hoc quod Christus dixit: Eritis mihi testes in Jerusalem, et in omni Judaea, et Samaria, et usque ad ultimum terrae.

Quis Auctor hujus libri?

Auctor hujus Libri, ut tenet Ecclesia, ac etiam omnes patres, tam Graeci, quam Latini, ac etiam Haeretici fatentur, est Divus Lucas Evangelista. Sicque Titulus huius Libri praefixit titulum: Liber Actuum, hoc est Historiae Beatorum Apostolorum, quam collegit Sanctus Dominus meus Lucas Evangelista.

Quando scriptus hic Liber?

Cum Paulus Apostolus detentus esset à Judaeis Jerusalem, et ad Caesarem appellatus, missus est à praeside Festo Romam, eumque comitatus est, suus individuus comes D. Lucas. Paulus autem permanens in Roma, per bienium, et in hoc tempore,

30

composuit D. Lucas hunc librum, qui complectitur
facta circiter 27 Annorum, tot enim fluxerunt
ab Ascensione Ibi in Caelum.

Quod consilium seu scopus hujus Libri?

Magna utilitas, ac excellentia, nam maxime
nos instruit, in mysteriis fidei; quod Iesus Christus
missus est à patre in mundum, in redemptionem
peccatorum, quod non est aliud nomen hominibus
datum, in quo nos oporteat salvos fieri nisi tantum
in nomine Iesu Christi; maximeque nos instruit in
mysteriis eius; predicatione, miraculis, passione,
morte, resurrectione, Ascensione, ac Adventu
Spiritus, replentis sua gratia Apostolos.

Quae difficultates seu controversiae?

Multa prodierunt falsa commenta, ac aper-
crypha, circa gesta sanctorum Apostolorum,
que funderent Heretici, ac alii maligno ani-
mo, quaeque recte, ac sancte reiciunt, et
damnant. Gelasius Papa, et SS. Patres
communiter.

Quadruplex est, actualis, virtualis, habitualis,
et interpretativa. Actualis est presens, ac
deliberata rei faciende volitio. Virtualis est,
ipsamet actualis que precepit, ac morali-
ter perseverat, in ministro, quamdiu per
contrariam intentionem non fuerit revocata
aut per longam temporis moram interrup-
pta. Habitualis est ea que non est retra-
ctata quidem, sed o somno, o notabili tem-
poris mora est interrupta, ita ut nec per se,
nec per virtutem a se relictam in actum
humanum influat. Interpretativa est ea
que nec est nec fuit, sed esset, si ipse obie-
ctum proponeretur voluntati. Actualis in-
tentio est, qui habet intentionem baptizan-
di, et actu sibi proponit hunc infantem ba-
ptizare. Virtualis est, qui actu voluit ba-
ptizare, sed in ipso actu baptismationis, men-
tem habuit ad alia conversam. Habitualis
est, qui ante aliquot dies proposuerat sibi hunc
infantem baptizare, et hodie non renovata
intentione baptizat. Interpretativa est qui
ratus

qui ratus se abluere non nisi infantis si mula
erum, aquam in verum infantem effudit, quem
si sciret verum esse infantem, serio baptisa-
re voluisset.

Utrum requiratur intentio ex parte
ministri ad validam administrationem
saecramentorum —

Requiratur ita dicit Concilium Tridentinum
Sessione 7ma Canone 11mo Anathematizat
omnes contrarium sentientes: Si quis di-
derit, in ministris, dum saecramenta confi-
ciunt et conferunt, non requiri intentionem,
saltem faciendi, quod fuit Ecclesiae; anathe-
ma sit —

Utrum ad validam saecramenti suffi-
ciat intentio externa —

Non, sed requiratur interna ita Tridentinum
enim Sessione 14ta Cap: 6to ad validam abso-
lutionem requirit, ut adsit sacerdoti animus
serio agendi, et intentio externa, et vere absol-
vendi, et intentio interna, in super Concilium
Florentinum docet: Saecramenta perfici, non
solum materia et forma in quibus consistit
intentio.

72
intentio externa, sed etiam persona ministri
intendens quod facit Ecclesia—

Quoniam intentio requiritur ex parte mi-
nistri ut sacramentum sit validum—

Absolute non requiritur intentio actualis, quia
ut plurimum non est in potestate hominis,
requiritur vero ac sufficit virtualis, quia
sufficiens est ad ponendum actum huma-
num; interim conandum est, ut intentio ac-
tualis in actu conservetur, habitualis
non sufficit, quia cum nec actu nec virtu-
te existit, non applicat agentem ad actio-
nem, neq; interpretativa sufficit, quia non
tam intentio quam dispositio est ad inten-
tionem—

Requiraturne in ministro fides et
probitas ut conficiat aut admini-
stret sacramenta—

Non, nam Ecclesia semper rata habuit sa-
cramenta, ab impiis et hereticis colata, mo-
do ritum a Domino prescriptum observa-
verint, et ita Concilium Tridentinum, Sessiones 7.

De p[ro]p[ri]one Yma de baptismo Canone 11to Si quis
inderit baptismum, qui etiam datus ab here-
ticis in nomine Patris et filij et spiritus
sancti, cum intentione faciendi quod facit
Ecclesia, non esse verum baptismum; ana-
thema sit—

Peccat ne qui in peccato mortali confi-
cit aut dispensat sacramenta—

Peccat et quidem mortaliter, si conficiat aut
dispenset sacramenta ex officio; cum enim
tunc gerat personam Christi, gravis est is
reuerentia, si simul sit mancipium Dia-
boli, tunc enim fit et irreuerentia Deo, con-
taminatio sacramentorum ait S. Thomas.
Excusat tamen a novo peccato Ministrum
in peccato existentem, ignorantia inuincibi-
lis sui status, et repentina administran-
di necessitas, que non admittit spatium
etiam procurande contritionis—

Utrum liceat petere sacramenta ab impro-
bo ministro—

73

absq; necessitate non licet ne scilicet detur ma-
lo sacerdoti occasione peccandi, quod est contra
charitatem. In extrema necessitate licite po-
test quis petere sacramentum baptismi
ab excommunicato etiam non tolerato non
tamen alia sacramenta juxta Bullam
ad evitanda. in gravi necessitate, dum
urget v.g. preceptum confessionis annuæ,
licitum est, petere sacramenta a malo mi-
nistro tolerato, si absit alius, quia hoc
licite prestare potest, disponendo se ad
id v. per confessionem v. contritionem.
In levi necessitate v.g. ad Eucharistiam
festis solemnioribus frequentandam
licitum est petere sacramenta a proprio
pastore malo tolerato, quia tunc licitum
est uti jure suo, non tamen licitum est ab
eo petere, qui non tenetur ea officio ad-
ministrare, nisi sit ipse solus determina-
tus.

11 occultos peccatores si occulte petant, et non cogitantes scandalum, non autem si publice petant, et cogitantes scandalum, non debent ministrari.

quis ad administrandum v. d. cum re ipsa ministrat.

Utrum liceat sacramenta administra-
re peccatoribus.

si peccator notorius nullomodo licitum est, ipsi ministrare sacramentum, et illud petat publice et privatim, nam Math. 23. pro graviter prohibetur dare sanctum canibus, et cooperari peccato alieno. si vero sit peccator occultus tunc attendendum est, si publice petat, et occulte, si publice, debet ipsi ministrari, si repelli non potest absq. ipsius infamia et populi, et scandalum, id potest, tum ex praedi. ecclesiae, tum exemplo christi, qui Judam a communione non removit, si occulte non debet ipsi ministrari, et ita docet rituale Romanum. — "

De subiecto sacramentorum.

Quid intelligitur per subiectum sacra-
mentorum.

Quid intelligitur per subiectum sacramento-
rum-

Intelligitur id, cui sacramenta valide ac licite
conferri possunt, tale subiectum, sunt soli ho-
mines viatores-

Quenam requiruntur conditiones aut
dispositiones ut sacramenta vali-
de a subiecto recipiantur-

In parvulis nulla requiritur dispositio in-
tento ut valide recipiant sacramenta ba-
ptismi, quia incapaces sunt, hi enim sicut
in aliis scilicet Adam peccaverunt, ita per
alium esidentes sanctificantur - In adul-
tis requiritur et sufficit intento recipiendi
sacramentum, quia qui se negative habet
ge recipiende sacramenta, invalide illa re-
cepit, ita Concilium Tridentinum docet de p^ona
sta cap: Injustificatio et satisfactio in adultis
non perficitur, nisi per voluntariam susceptionem
gratie et donorum celestium, id est ex institutione
Christi, qui noluit ut per sacramenta, que ad
Sanct

sanctitatem et justitiam conferendam instituit, in a
ullo sine consensu ipsius valeret, justitiam
et sanctitatem illi conferrent, nisi ipso volente
et consentiente, ergo qui se negative habet erga
recipiendum sacramenta, valide non recipit, et
nullum fructum in eo pariunt. Hinc Innocen
tius 3us cap: 3to de baptismo dicit: Ille
qui nunquam consentit, sed penitus contra
1, dicit, nec rem, nec characterem suscipit sa
2° cramento.

Qualis intentio requiritur in subie
cto ad sacramentum valide recipien
Non requiritur intentio ^{Dum} actualis v^o virtualis,
nisi in Penitentia et matrimonio, quia sa
cramenti penitentiae materia sunt actus
penitentis, qui in presentia fieri debent, dum
hoc sacramentum perficitur alim habili a
ctus penitentis, non sufficient, et matri
monium contractus validus esse nequit nisi
contrahentium consensus praesens sit actu
v^o virtute per severantiam, sed sufficit habitua
lis; iuxta Concilia enim et Decretale Roma
num, valide baptisatus moribundus ratione
et sensibus destitutus, modo constat de pro
tenta

prelesita ipse voluntate, atque tali moribundo
non inest, nisi intentio habitualis, ergo suf-
ficiat intentio habitualis, imo quandoque suf-
ficiat interpretativa, ut constat ex constanti
Ecclesie praxi, que fidelebus repentino mor-
bo correptis, qui usum rationis amiserunt
administret sacramenta saltem sub condi-
tione penitentiae et extreme unctionis, etiam
si illa ante non expeterint -

Qualia sunt sacramenta nove legis -
Sacramenta sunt nove legis, alia mortuorum
alia vivorum - mortuorum sacramenta sunt
illa que per se conferunt primam gratiam
am justificantem, et remissionem peccati mor-
talis actualis et originalis, et dicuntur sa-
cramenta mortuorum, quia a christo sunt
per se et primario instituta, ut homini ra-
tione peccati mortalis, spiritualis mortuo
gratie rite ministrata restituant vitam spi-
ritualis gratie; et hec sacramenta sunt
duo nempe: baptismus, et penitentia - Ba-
ptismus institutus in remissionem pecca-
ti originalis, ac etiam actualis ante bap-
tismum -

smum commissorum - Penitentia autem institu-
ta in remissionem peccatorum actualium post
baptismum commissorum - Vivorum Sacra-
menta sunt illa quae per se conferunt tan-
tum gratiam secundam, adeoque presuppo-
nunt in suscipiente gratiam primam
statum gratiae, et dicuntur Sacramenta vi-
vorum, quia a christo sunt per se, et prima-
rio instituta, ut ministrarentur hominibus
jam viventibus vita spirituali gratiae, eorum
nova gratia adaugent, et haec sacramenta
quinq; nempe Confirmatio, Eucharistia, Extre-
ma unctio, Ordo, et Matrimonium -

Quae nam requiruntur ad recipienda cum
fructu Sacramenta -
Ad Sacramenta mortuorum ex Tridentino
quinq; requiruntur, nempe: fides, spes, Amor
Dei initialis, timor, odium ac detestatio
peccati - Ad Sacramenta vivorum requiri-
tur praeter ea gratia sanctificans, cum to-
tae sunt instituta ad eam solum augen-
dam - De effectibus Sacramentorum

Quot sunt effectus sacramentorum -

Effectus sacramentorum est duplex unus generalis omnium, alius particularis aliquorum - Effectus generalis omnium sacramentorum est gratia sanctificans - Effectus particularis aliquorum sacramentorum est proprius character -

Qualem gratiam conferunt sacramenta -

Duplicem, communem omnibus sacramentis, et specialem unicuique sacramento propriam, que ideo sacramentalis dicitur -

Quid est gratia

Est donum supernaturale intellectuali creature gratuito datum, in ordine ad eternam eius salutem - Gratia est actualis et habitualis - actualis est donum supernaturale quod transeuntiter a Deo homini confertur, qualis est sancta cogitatio in intellectu & pia motio in voluntate excitata, qua homo ad bonum movetur, ~~et a malo retrahitur~~ - Habitativa est donum supernaturale a Deo homini infusum, anime ipsius inherens & in ea

et in ea permanens -

Quid est gratia sacramentorum communis -

Est gratia ⁱⁿsanctificans v prima gratia id est ex statu iniusti, ad statum iusti transferens, quam conferunt sacramenta mortuorum; v secunda gratia id est, augens iustitiam, quam produciunt sacramenta vivorum - Prima datur peccatoribus, quibus sanctificantur - Secunda conceditur iustis, quibus redduntur iustiores, et magis sanctificantur -

Quid est gratia sacramentalis -

Est gratia habitualis annexum habens ius ad gratias actuales necessarias, propter assequendum finem proprium, cuiusque sacramenti -

An gratia sacramentalis statim post susceptionem sacramenti acquiritur -

Non, sed tunc tantum acquiritur ius ad illas gratias suo tempore et loco suscipiendas, cum autem fundatur in gratia sanctificante v communi, amissa tali gratia amittitur

77
amittitur pro quod tamen per penitentiam
recuperatur—

Utrum sacramenta aequalem gratiam
conferunt—

Inaequalem conferunt iis, qui sunt inaequali-
ter dispositi, sacramenta enim sunt causa
necessariae quae plus v minus operantur
secundum majorem v minorem subiecti
dispositionem ut patet in igne qui melio-
rem calorem producit in ligno, quam
in stipula—

Quomodo sacramenta produciunt gra-
tiam—

Gratia produciuntur v ex opere operato cum da-
tur veri ipsius actionis sacramentalis eshi-
bita suscipienti, considerate scilicet secundum
dignitatem et efficaciam, ~~illius~~ quam habet
ex institutione sua facta a christo sine
ullo respectu v dependentia ad merita v
dignitatem illius, qui eam actionem exercet.
Et dicitur ex opere operato, quia ab infalibi-
lem promissionem divinam a gratia confesta-
ta ex merito christi, a virtute passionis suae
que iam sunt opus operatum— v ex opere ope-
rantis

operantis cum datur ratione meriti, et dispo-
sitionis illius, qui talem actionem exercet,
et dicitur ex opere operantis, quia ea gratia
confertur propter propria merita, ~~et~~
actibus virtuosos, ipsius hominis operan-
tis et ut ministri et ut suscipientis - Sacra-
menta nove legis produunt gratiam ex ope-
re operantis qui nullum obicem ponunt.
ita Trident: de p[ar]te Ima Canon: b[e]n[e]d[i]ctio si quis
dixerit sacramenta nove legis non confere
re gratiam, quam significant, aut gratiam
ipsam non ponentibus obicem non confertur
anathema sit - Sacramenta vero veteri legi
conferebant tantum gratiam ex opere operan-
tis, nam ab apost: ad gal: 4to dicuntur in
firma et egena elementa. Hinc concil: Floren-
tini d[i]st[ri]nxit quod non causebant gratiam, sed
tantum per passionem christi dandam figu-
rabant -

Utrum sacramenta peccati id est cum
peccati indispositione suscepta sub-
ito per penitentiam ab eis reviviscant
Fictio in receptione sacramentorum duplex
est potest esse intentionis, cum recipitur sa-
cramen-

Sacramentum sine interiori intentione et
indispositione cum recipitur Sacramen-
tum cum voluntaria perseverantia in
peccato mortali; itaq; Sacramenta chara-
cterem imprimunt, et que iterari neque-
unt, veluti Baptismus, Confirmatio, et
Ordo, si indispositi cum obice peccati
mortalis recepta sint, recedente postea
per veram penitentiam fictione obice
peccati mortalis, reviviscunt, et confes-
sant proprium suum effectum gratie Sa-
cramentalis, quem per malam dispositio-
nem hominis conferre non poterant. Ex-
trema Unctio etiam et Matrimonium, si
in peccato mortali et sine debili dispo-
sitionibus suscepta sint, probabiliter re-
cedente fictione obice per penitentiam
peccati mortalis, reviviscunt, atq; effectus
gratie producunt. Sacramenta vero Eucha-
ristie et penitentiae, cum haec frequenter
iterari possint, non est necesse ut reviviscant
seant, sed sincera penitentia ac integra con-
fessione

Confessione. Sacrilige communiones compenso
populi —

Quomodo sacramenta nove leges sint
necessaria nominibus —

① Duo sunt necessaria peccatoribus necessita-
te medijs, nimirum baptismus ad delendum
originale peccatum, penitentia ad delen-
dum cetera peccata post baptismum com-
missa, ita ut sine illis aut in re aut in vo-
to susceptus homo justificationem con-
sequi non potest, duo quoque sunt necessa-
ria absolute ecclesie Ordo nimirum et
matrimonium, vni iuxta enim ecclesia defice-
rit, reliqua pro tempore necessaria necessi-
tate precepti divini —

Quid est character.

Est signum spirituale indelebile impressum
animae, quo homo ad divina deputatus et ab
aliis distinguitur. Deputatus ad divina nem-
pe ad sacramenta v. recipienda ut per bap-
tismum v. administranda ut per ordinem v. ad
fidem profitendam ut per confirmationem —

w prowadzeniu - Poew strony newdoway no strony newang do
Ludu swego wydany roku bieżącego dnia Dwudziestego Dwie-
tych Octobris przed Alkami ziemskimi Wnemięnięcy wprawy
rozstrzącają sporu umieszczonej w tymże - Powinno, Wz
Michael Janli stojący dwa Dokumenta - pierwszy Wz
sige. Osmiesiątego Dnia Siódmeo Marca w Dubnie na Ld.
Ceteroście - Drugi Trzecio Osmiesiątego Dnia Dwudziestego
Drugiego Marca także w Dubnie na Ld. Trzecio Dwie-
sige przez Wz Stanisława Carnockiego, tenże Wz
Michałowi Karłowemu dane z zapewnieniem wzywania
niek bezpieczeństwa na Summie u Jc Michaela Deni-
ska w Stanisława Carnockiego będący na mocy tych Do-
kumentów tak Ld Ceteroście jako też Ld Trzecio D-
wudziestego przez Wz Stanisława Carnockiego, lub zastępcie
za tegoż przez Jc Michaela Deniska wskazywania na sta-
cenia, twierdzą Populin y Ceteroście powroćenia Łada, Ła-
tym Ład Zapadny wzywa na pominięcie Dokumenta
Nahausy aby Wz Stanisław Carnocki czyli bawiecy zastępcie
igo Onego Jc Michael Denisko - OBY Summie ob-
wie razem stojące Ld Ceteroście Trzecioście w Mo-
nieu srebrny z Summy Wz Stanisławi Carnockiemu
winny kapitałny czyli powinności do kasy y Łafai-
tem Wz Michaela Karłowego lub od niego umowaonego
wzywania się mającego na kasy Jc Deniska Prawa Wlewkiem

przed

81
pomiędzy Ałtami ziemskimi ziemie, na dniu Podnastym Stycznia
w Roku Tysiące osmset pięćdziesiątym piątym piątym naigym pod Wrota
w przypadku Sprawy o ziemie, się przy użyciu się naigym
Marszałka ostatecznie się powinną być Prawicy Kapitan - 7 Półkownik
wych Kaptali iu a Biczynych Kaptali iu tego kopie Dwie
równie zastępnie za W. Carnochego W. Kaptaliemu powroci
Dawny podobnie zastępnie za W. Carnochego przy wyptas
zeniu długi Kaptaliemu Głównemu W. Kaptaliemu, a Kaptali
swemu W. Kaptali zastępnie W. Carnochego, z wolnym zastę
pnie optawony na Terminie y pod Myszorow ad Jan Dni
sha podobnie w zastępnie za W. Carnochego wyptas
pod Kaptali natychmiast pod Wrota z Rejestru ubaranych
wskazaniu następnego - Pod Biczynych ziemskimi Kaptali Głównemu
niekiedy Roku Tysiące osmset pięćdziesiątym piątym Januariusz
Dziurgetego dnia wydać - Jan Chobotyński
№ 14. Wykrytne optawone

Kaptali z Podobudem Jan Chobotyński

Missa w Dzień Narodzenia Pana Jezusa

Introit

Virgo eleyson
Christe eleyson,
Virgo eleyson,
Christe eleyson,
eleyson —

Dzisiaj Chrystus się rodzi,
Witaj go — się godzi,
To jego rodzenie
Jest ludu zbawienie
z miłości —

Dzisiaj świata się zjawia,
W rozpaczk piłku wprawia,
Ze zięgo przeszedł,
Wędruje na wieki
Lud cały —

Chwała wieś nieś będzie
W tej Bogu kolektie,
W kolektie nieś będzie —
nieś będzie, w kolektie
aż na wieki —

Gloria —

Maż chętnie, bądź wiernie,
Na Niebie, wspolterza

Bogu —
Ludziom, pokwy Arwały
Dobrej woli zstawy

Por to ród, którego,
Wygląda lud jego —

skuteczne,
Przez Dośi (Stugi) wielki,
Zadanie opieki —

Od niego —
Otoż juro we stobie
Wuboginy swobie

Storon,
Miżky będlitami
Sianem, nie puchaniem

Obryki —
Pastorze bęgajcie,
W Betlejem skubajcie

Pana —
Dziś narodzonego
Wrota Niebieskiego
Prawdziwie —

Credo

B

Wierzę w Boga widnego,
Stworcę Nieba, i ziemi,
Który wspaniałe stworzył z niczego,
Wtada swory wspaniałości
Swoją wspaniałością —
W Jezuusa syna jego,
Który dla nas z miłości,
Zstąpił z nieba Ojca wiernego,
Z Maryi wyjął się,
uniżył siebie

Incarnatus —

Wcielił się dla nas człowiekiem
Bóg który był przed wiekami
Z prawdy Duchu przyjął ciało,
By w czasie dla nas cierpieć,
chwalebnie —
Cierpieć za nas i za świat,
Chęć być zbawicielem świata,
Był krzyżowany, i pogrzebiony,
Z grobu powstał i wstąpił
Dnia Trzeciego

Skanowanie i opracowanie graficzne na CD-ROM :

ul. Krzemowa 1

62-002 Suchy Las

www.digital-center.pl

biuro@digital-center.pl

tel./fax (0-61) 665 82 72

tel./fax (0-61) 665 82 82

Wszelkie prawa producenta i właściciela zastrzeżone.

Kopiowanie, wypożyczenie, oraz publiczne odtwarzanie w całości lub we fragmentach zabronione.

All rights reserved. Unauthorized copying, reproduction, lending, public performance and broadcasting of the whole or fragments prohibited.

Оссолінські колекції.

CD – диск виконано в рамках угоди укладеної з квітня 2004 р. між Львівською науковою бібліотекою НАН України у Львові і Національним Закладом ім. Оссолінських у Вроцлаві.